

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ «ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ»

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : ΠΛΗ12 «ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Ι»

Τελική Εξέταση 25 Ιουνίου 2003

Απαντήστε όλα τα κάτωθι ερωτήματα, παρέχοντας επεξηγηματικά σχόλια όπου χρειάζεται.

1. (16 μον.) Δίνεται ο πίνακας

$$A = \begin{bmatrix} -1 & 4 & -4 \\ -2 & 4 & 0 \\ -1 & 1 & 2 \end{bmatrix}.$$

- (α) (10 μον.) Να βρεθούν όλες οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα του πίνακα A .
(β) (3 μον.) Είναι δυνατή η διαγωνοποίηση του πίνακα A ; Γιατί;
Εάν ο πίνακας διαγωνοποιείται, να βρεθεί αντιστρέψιμος πίνακας P τέτοιος ώστε ο $P^{-1}AP$ να είναι διαγώνιος.
(γ) (3 μον.) Είναι ο πίνακας A αντιστρέψιμος; Εξηγήστε.

Λύση.

(α) Το χαρακτηριστικό πολώνυμο του πίνακα A είναι:

$$\delta_A(\lambda) = |\lambda I - A| = \begin{vmatrix} \lambda + 1 & -4 & 4 \\ 2 & \lambda - 4 & 0 \\ 1 & -1 & \lambda - 2 \end{vmatrix} = 6\lambda - 5\lambda^2 + \lambda^3 = \lambda \cdot (\lambda - 2) \cdot (\lambda - 3).$$

Επομένως, **ιδιοτιμές του A είναι οι: $\lambda_1=0$, $\lambda_2=2$, $\lambda_3=3$.**

Υπολογίζουμε τα αντίστοιχα ιδιοδιανύσματα:

Για την ιδιοτιμή $\lambda_1=0$ θα πρέπει:

$$(0 \cdot I - A) \cdot \vec{u}_1 = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} 1 & -4 & 4 \\ 2 & -4 & 0 \\ 1 & -1 & -2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Leftrightarrow \begin{cases} x_1 - 4x_2 + 4x_3 = 0 & x_1 = 4x_3 \\ 2x_1 - 4x_2 = 0 & \Leftrightarrow x_2 = 2x_3 \\ x_1 - x_2 - 2x_3 = 0 & x_3 \in \mathbb{R} \end{cases} \Leftrightarrow \vec{u}_1 = x_3 \cdot \begin{bmatrix} 4 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Για την ιδιοτιμή $\lambda_2=2$:

$$(2 \cdot I - A) \cdot \vec{u}_2 = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 2 & -2 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Leftrightarrow \begin{cases} 3x_1 - 4x_2 + 4x_3 = 0 & x_1 = 4x_3 \\ 2x_1 - 2x_2 = 0 & \Leftrightarrow x_2 = 4x_3 \\ x_1 - x_2 = 0 & x_3 \in \mathbb{R} \end{cases} \Leftrightarrow \vec{u}_2 = x_3 \cdot \begin{bmatrix} 4 \\ 4 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Για την ιδιοτιμή $\lambda_3=3$:

$$(3 \cdot I - A) \cdot \vec{u}_3 = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} 4 & -4 & 4 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Leftrightarrow \begin{cases} 4x_1 - 4x_2 + 4x_3 = 0 & x_1 = x_3 \\ 2x_1 - x_2 = 0 & \Leftrightarrow x_2 = 2x_3 \\ x_1 - x_2 + x_3 = 0 & x_3 \in \mathbb{R} \end{cases} \Leftrightarrow \vec{u}_3 = x_3 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix}$$

(β) Ο πίνακας A διαγωνοποιείται αφού το χαρακτηριστικό πολυώνυμό του έχει 3 (όσες και ο βαθμός του) διακεκριμένες ρίζες. Η διαγωνοποίηση αυτή πραγματοποιείται αν κανείς χρησιμοποιήσει τον πίνακα που έχει ως στήλες τα τρία (γραμμικώς ανεξάρτητα)

ιδιοδιανύσματα του A που υπολογίσαμε στο υποερώτημα (α): $P = \begin{bmatrix} 4 & 4 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$.

(Αποδεικνύεται δε ότι $P^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{1}{3} & -\frac{1}{2} & \frac{2}{3} \\ 0 & \frac{1}{2} & -1 \\ -\frac{1}{3} & 0 & \frac{4}{3} \end{bmatrix}$ και $P^{-1} \cdot A \cdot P = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} = D$).

(γ) Ο A δεν είναι αντιστρέψιμος αφού έχει ιδιοτιμή το μηδέν.

2. (12 μον.) Δίνεται το σύστημα

$$\begin{aligned} x_1 + x_2 - x_3 &= 1 \\ 2x_1 + 3x_2 + \lambda x_3 &= 3 \\ x_1 + \lambda x_2 + 3x_3 &= 2 \end{aligned}$$

Να βρεθούν οι τιμές του λ για τις οποίες το παραπάνω σύστημα έχει: **(i)** μοναδική λύση, **(ii)** άπειρες λύσεις, **(iii)** καμία λύση και να βρεθούν οι λύσεις όποτε υπάρχουν.

Λύση.

Θεωρούμε τον επαυξημένο πίνακα του συστήματος στον οποίο εφαρμόζουμε στοιχειώδεις μετασχηματισμούς:

$$\left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 2 & 3 & \lambda & 3 \\ 1 & \lambda & 3 & 2 \end{array} \right] \xrightarrow[\Gamma_3 = \Gamma_3 - \Gamma_1]{\Gamma_2 = \Gamma_2 - 2\Gamma_1} \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & \lambda + 2 & 1 \\ 0 & \lambda - 1 & 4 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\Gamma_3 = \Gamma_3 - (\lambda - 1)\Gamma_2}$$

$$\left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & \lambda + 2 & 1 \\ 0 & 0 & -\lambda^2 - \lambda + 6 & 2 - \lambda \end{array} \right] = \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & \lambda + 2 & 1 \\ 0 & 0 & (2 - \lambda)(\lambda + 3) & 2 - \lambda \end{array} \right]$$

Επομένως, το σύστημα έχει :

- Μοναδική λύση όταν $\lambda \neq 2$ και $\lambda \neq -3$ την

$$\left\{ x_1 = 1, x_2 = \frac{1}{(3 + \lambda)}, x_3 = \frac{1}{(3 + \lambda)} \right\}$$

- Άπειρες λύσεις όταν $\lambda = 2$ τις $\{x_1 = 5x_3, x_2 = 1 - 4x_3, x_3 \in \mathbb{R}\}$
- Καμία λύση όταν $\lambda = -3$.

3. (12 μον.) Δίνεται η παρακάτω απεικόνιση :

$$f: \Pi_2 \rightarrow \Pi_1, \quad f(ax^2 + bx + c) = 2ax + b$$

όπου Π_2 ο χώρος των πολυωνύμων ως προς x το πολύ β' βαθμού και Π_1 ο χώρος των πολυωνύμων ως προς x το πολύ α' βαθμού.

α) Να δείξετε ότι η παραπάνω απεικόνιση είναι γραμμική και να βρεθεί ο πίνακάς της ως προς τις προφανείς βάσεις ($\{1, x, x^2\}$ του Π_2 και $\{1, x\}$ του Π_1).

β) Να βρεθεί ο πυρήνας της παραπάνω απεικόνισης και η διάσταση του. Είναι η συνάρτηση f ένα προς ένα ;

γ) Να βρεθεί η διάσταση της εικόνας της f .

Λύση.

(α) Για κάθε ζεύγος διανυσμάτων $u = a_1x^2 + b_1x + c_1$, $v = a_2x^2 + b_2x + c_2$ του χώρου Π_2 και για κάθε $k \in \mathbb{R}$ έχουμε:

$$\begin{aligned} f(u+v) &= f((a_1 + a_2)x^2 + (b_1 + b_2)x + (c_1 + c_2)) = 2(a_1 + a_2)x + (b_1 + b_2) = \\ &= (2a_1x + b_1) + (2a_2x + b_2) = f(u) + f(v), \end{aligned}$$

$$f(ku) = f(ka_1x^2 + kb_1x + kc_1) = 2ka_1x + kb_1 = k \cdot (2a_1x + b_1) = k \cdot f(u).$$

Επομένως, η απεικόνιση f είναι πράγματι γραμμική.

Εναλλακτικά θα μπορούσε κανείς να τεκμηριώσει τη γραμμικότητα της f διαπιστώνοντας ότι πρόκειται για την πρώτη παράγωγο συναρτήσεων.

Για τον υπολογισμό του πίνακά της ως προς τις βάσεις $\{1, x, x^2\}$ και $\{1, x\}$ έχουμε:

$$f(1) = f(0 \cdot x^2 + 0 \cdot x + 1) = 0 = 0 \cdot 1 + 0 \cdot x,$$

$$f(x) = f(0 \cdot x^2 + 1 \cdot x + 0) = 1 = 1 \cdot 1 + 0 \cdot x,$$

$$f(x^2) = f(1 \cdot x^2 + 0 \cdot x + 0) = 2x = 0 \cdot 1 + 2 \cdot x.$$

Έτσι ο ζητούμενος πίνακας είναι ο $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$.

(β) Παρατηρούμε ότι αν $u = ax^2 + bx + c$ είναι τυχόν στοιχείο του χώρου Π_2 , τότε :

$$f(u) = 0 \Leftrightarrow 2ax + b = 0 \Leftrightarrow a = b = 0.$$

Επομένως, ο πυρήνας της f αποτελείται από όλα τα σταθερά πολυώνυμα:

$Ker f = \{c \cdot 1, c \in \mathbb{R}\}$ Πρόκειται δηλαδή για έναν υπόχωρο του Π_2 διάστασης 1.

Η απεικόνιση f **δεν είναι 1-1** αφού ο πυρήνας της περιέχει και μη μηδενικά στοιχεία.

(γ) Αν $Im f$ είναι η εικόνα της απεικόνισης f , τότε είναι γνωστό ότι:

$$\dim \Pi_2 = \dim(Im f) + \dim(Ker f).$$

Επομένως, $3 = \dim(Im f) + 1 \Leftrightarrow \dim(Im f) = 2$.

4. (12 μον.)

(α) (6 μον.) Εξετάστε ως προς τη σύγκλιση τις κάτωθι σειρές αιτιολογώντας την απάντησή σας:

i) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{n}{2^n}$

ii) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2n}{n^2 + 1}$

iii) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(n+1)(n+2)}$

(β) (6 μον.) Να βρεθούν τα παρακάτω όρια :

i) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{\sin x} - \frac{1}{x} \right)$

ii) $\lim_{x \rightarrow \infty} x e^{-x}$

iii) $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2 + 2x} - x)$

Λύση.

(α)

(i) Η σειρά συγκλίνει αφού αν εφαρμόσουμε το Κριτήριο του Λόγου έχουμε:

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\frac{n+1}{2^{n+1}}}{\frac{n}{2^n}} = \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n+1}{2n} = \frac{1}{2} < 1.$$

(ii) Ισχύει ότι: $\frac{2n}{n^2 + 1} \geq \frac{2n}{n^2 + n^2} = \frac{1}{n}$, $n \geq 1$. Έτσι, αφού, όπως είναι γνωστό, η σειρά

$$\zeta(1) = \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{n} \text{ αποκλίνει, το ίδιο θα ισχύει και για την } \sum_{n=0}^{+\infty} \frac{2n}{n^2 + 1}.$$

(iii) Παρατηρούμε ότι: $\sum_{n=0}^{+\infty} \frac{1}{(n+1)(n+2)} = \sum_{n=0}^{+\infty} \left(\frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+2} \right) = \sum_{n=1}^{+\infty} \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} \right)$.

Πρόκειται, επομένως, για τηλεσκοπική σειρά της μορφής $\sum_{n=1}^{+\infty} (a_n - a_{n+1})$ με

$$a_n = \frac{1}{n} \text{ η οποία συγκλίνει στο } a_1 - \lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = 1 - \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1}{n+1} = 1 - 0 = 1.$$

(β)

(i)
$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{\sin x} - \frac{1}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x \cdot \sin x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x - \sin x)'}{(x \cdot \sin x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{\sin x + x \cdot \cos x} =$$
$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 - \cos x)'}{(\sin x + x \cdot \cos x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{\cos x + \cos x - x \cdot \sin x} = \frac{\sin 0}{2 \cos 0 - 0 \cdot \sin 0} = \frac{0}{2} = 0.$$

(ii)
$$\lim_{x \rightarrow +\infty} x e^{-x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{e^x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(x)'}{(e^x)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{e^x} = 0.$$

$$\begin{aligned}
 \lim_{x \rightarrow +\infty} (\sqrt{x^2 + 2x} - x) &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\sqrt{x^2 + 2x} - x) \cdot (\sqrt{x^2 + 2x} + x)}{(\sqrt{x^2 + 2x} + x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(x^2 + 2x - x^2)}{(\sqrt{x^2 + 2x} + x)} = \\
 \text{(iii)} \quad &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x}{x(\sqrt{1 + \frac{2}{x}} + 1)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{\sqrt{1 + \frac{2}{x}} + 1} = \frac{2}{\sqrt{1+0} + 1} = 1.
 \end{aligned}$$

5. (4 μον.) Δίνεται η συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} 2x^2 + ax + b & x \leq -1 \\ x^2 - bx + a - 3 & x > -1 \end{cases}$$

Για ποιες τιμές των a, b είναι η $f(x)$ παραγωγίσιμη στο $x = -1$; Εξηγήστε την απάντησή σας.

Λύση.

Αν η $f(x)$ είναι παραγωγίσιμη στο -1 θα είναι και συνεχής σε αυτό το σημείο. Επομένως θα πρέπει:

$$\begin{aligned}
 \lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) &\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow -1^-} (2x^2 + ax + b) = \lim_{x \rightarrow -1^+} (x^2 - bx + a - 3) \Leftrightarrow \\
 2 - a + b = 1 + b + a - 3 &\Leftrightarrow a = 2.
 \end{aligned}$$

Επίσης θα πρέπει να συμπίπτουν οι πλευρικές παράγωγοι της f στο -1 :

$$\begin{aligned}
 \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{f(x) - f(-1)}{x + 1} &= \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{f(x) - f(-1)}{x + 1} \Leftrightarrow \\
 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{(2x^2 + ax + b) - (2 - a + b)}{x + 1} &= \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{(x^2 - bx + a - 3) - (2 - a + b)}{x + 1} \Leftrightarrow \\
 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{(2x^2 + 2x + b) - b}{x + 1} &= \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{(x^2 - bx - 1) - b}{x + 1} \Leftrightarrow \\
 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{2x^2 + 2x}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{(x^2 - 1) - (bx + b)}{x + 1} &\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow -1^-} \frac{2x(x + 1)}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{(x - 1)(x + 1) - b(x + 1)}{x + 1} \Leftrightarrow \\
 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow -1^-} (2x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} (x - 1 - b) &\Leftrightarrow -2 = -2 - b \Leftrightarrow b = 0.
 \end{aligned}$$

6. (12 μον.)

α) (6 μον.) Να υπολογιστούν τα ολοκληρώματα:

i) $\int \cos^2 x dx$

ii) $\int \frac{dx}{(2x - 5)^2}$

iii) $\int \frac{e^x dx}{e^x + 1}$

(β) (6 μον.) Να υπολογιστεί το εμβαδόν που περικλείεται μεταξύ της συνάρτησης $f(x) = \ln x$, του άξονα x ' x και των ευθειών $x=1$ και $x = e$.

Λύση.

(α)

$$(i) \quad \int \cos^2 x dx = \int \frac{\cos(2x)+1}{2} dx = \frac{1}{2} \cdot \int (\cos(2x)+1) dx = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{\sin(2x)}{2} + x \right) + c = \frac{\sin(2x)}{4} + \frac{x}{2} + c.$$

(ii) Χρησιμοποιώντας τον μετασχηματισμό $y = 2x - 5 \Rightarrow dy = 2 \cdot dx$, έχουμε:

$$\int \frac{dx}{(2x-5)^2} = \int \frac{1}{y^2} \cdot \frac{1}{2} dy = \frac{1}{2} \cdot \int y^{-2} dy = \frac{1}{2} \cdot \frac{y^{-2+1}}{-2+1} = \frac{-1}{2y} + c = \frac{-1}{2(2x-5)} + c.$$

(iii) Χρησιμοποιώντας τον μετασχηματισμό $y = e^x \Rightarrow dy = e^x \cdot dx = y \cdot dx$, έχουμε:

$$\int \frac{e^x dx}{e^x + 1} = \int \frac{y}{y+1} \cdot \frac{1}{y} dy = \int \frac{1}{y+1} dy = \ln|y+1| + c = \ln(e^x + 1) + c.$$

(β) Το ζητούμενο εμβαδόν είναι ίσο με:

$$\begin{aligned} \int_1^e \ln x dx &= \int_1^e x' \cdot \ln x dx = [x \cdot \ln x]_{x=1}^{x=e} - \int_1^e x \cdot (\ln x)' dx = (e \cdot \ln e - 1 \cdot \ln 1) - \int_1^e x \cdot \frac{1}{x} dx = \\ &= e - \int_1^e 1 dx = e - (e - 1) = 1. \end{aligned}$$

7. (16 μον.) Γράψετε αν οι κάτωθι προτάσεις είναι σωστές ή λάθος.

A) $A = A^{-1} \Rightarrow \det A = 1$

α) Σωστό β) Λάθος

B) Το σύνολο $E = \{(x_1, x_2) : x_1 + x_2 - 1 = 0\}$ είναι διανυσματικός υπόχωρος του R^2 .

α) Σωστό β) Λάθος

Γ) Έστω διανυσματικοί χώροι E_1, E_2 τέτοιοι ώστε $\dim E_1 = 2$, $\dim E_2 = 1$. Τότε ισχύει ότι $\dim(E_1 + E_2) = 3$ ή 2.

α) Σωστό β) Λάθος

Δ) Αν $A^2 + A = I$, τότε ισχύει πάντοτε ότι $A^{-1} = A + I$ (I είναι ο μοναδιαίος πίνακας).

α) Σωστό β) Λάθος

Λύση.

(Α) **Λάθος:** $A = A^{-1} \Rightarrow \det A = \frac{1}{\det A} \Rightarrow (\det A)^2 = 1 \Rightarrow \det A = \pm 1$. Έτσι και το -1 είναι

πιθανή τιμή για την ορίζουσα του A . Για παράδειγμα, αν $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$, τότε $A = A^{-1}$

και $\det A = -1$.

(Β) **Λάθος** αφού το σύνολο E δεν περιέχει το μηδενικό στοιχείο του \mathbf{R}^2 : $0 + 0 - 1 = -1 \neq 0$.

(Γ) **Σωστό:** ισχύει ότι $\dim(E_1 + E_2) = \dim E_1 + \dim E_2 - \dim(E_1 \cap E_2) \Rightarrow$

$\dim(E_1 + E_2) = 3 - \dim(E_1 \cap E_2)$. Όμως η τομή $E_1 \cap E_2$ είναι υπόχωρος του E_2 και άρα έχει διάσταση 0 ή 1. Αντίστοιχα, επομένως, η διάσταση του $E_1 + E_2$ μπορεί να είναι 3 ή 2.

(Δ) **Σωστό:** $A^2 + A = I \Rightarrow A \cdot (A + I) = (A + I) \cdot A = I \Rightarrow A^{-1} = A + I$.

8. (16 μον.) Για τις κάτωθι προτάσεις πολλαπλής επιλογής, γράψτε τη σωστή απάντηση:

1. Αν $f(x) = \frac{x^2 - 4x + 3}{x - 3}$ τότε το $\lim_{x \rightarrow 3} f(x)$ είναι ίσο με
Α. 1 Β. -2 Γ. 4 Δ. 2

2. Αν $\lambda = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(5x)}{x}$, τότε
Α. $\lambda = 0$ Β. $\lambda = 1$ Γ. $\lambda = \frac{1}{5}$ Δ. $\lambda = 5$

3. Αν $f(x) = e^{2x-x^2}$, τότε οι ρίζες της $f'(x)$ είναι :
Α. $x = 3$ Β. $x = 0$ ή $x = 2$ Γ. $x = 1$ Δ. $x = 1$ ή $x = -1$

4. Η συνάρτηση $f(x) = x^3 - 3x$, έχει:

- Α. Τοπικό ελάχιστο στο $x = -1$ και τοπικό μέγιστο στο $x = 1$.
- Β. Τοπικό ελάχιστο στο $x = 0$ και τοπικό μέγιστο στο $x = 3$.
- Γ. Τοπικό ελάχιστο στο $x = 1$ και τοπικό μέγιστο στο $x = -1$.
- Δ. Τοπικό ελάχιστο στο $x = 3$ και τοπικό μέγιστο στο $x = 0$.

Λύση.

(1) Σωστή απάντηση είναι η Δ: $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 4x + 3}{x - 3} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x-3)(x-1)}{x-3} = \lim_{x \rightarrow 3} (x-1) = 2$.

(2) Σωστή απάντηση είναι η Δ: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(5x)}{x} = 5 \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(5x)}{5x} = 5 \cdot \lim_{y \rightarrow 0} \frac{\sin(y)}{y} = 5 \cdot 1 = 5$.

(3) Σωστή απάντηση είναι η **Γ**: Πράγματι,

$$f'(x) = e^{2x-x^2} \cdot (2x - x^2)' = e^{2x-x^2} \cdot (2 - 2x) = 2 \cdot e^{2x-x^2} \cdot (1 - x),$$

η οποία έχει μοναδική ρίζα το $x=1$.

(4) Σωστή απάντηση είναι η **Γ** γιατί :

$$f'(x) = (x^3 - 3x)' = (3x^2 - 3) = 3 \cdot (x+1) \cdot (x-1)$$

$$f''(x) = (3x^2 - 3)' = 6x$$

Επομένως, οι πρώτη παράγωγος έχει ρίζες στα σημεία $x=1$, $x=-1$ για τα οποία παρατηρούμε ότι: $f''(1) = 6 > 0$, $f''(-1) = -6 < 0$. Συνεπώς, η f έχει τοπικό ελάχιστο στο $x=1$ και τοπικό μέγιστο στο $x=-1$.

Η γραφική της παράσταση στο διάστημα $[-2,2]$ έχει ως εξής:

